

όποταν στοχασθῶμεν ὅτι τὸ εἶδος αὐτὸ ἀναλίσκεται κατὰ λεπτότατα μερίδια.

Ἡ τοποθεσία τῆς πόλεως εἶναι περίεργος. Μεγάλοι καὶ γυμνοὶ βράχοι ἀνυψοῦνται ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους, ἐκ δὲ τοῦ ἄλλου σειρά ὑψηλῶν, εὐκάρπων, ἀμπελοφύτων λόφων. Ἡ περιφέρεια τῆς πόλεως εἶναι σχεδὸν τρία μίλια· περιέχει δέκα τζαμιά, ὁ δὲ πληθυσμὸς λέγεται ὅτι ὑπερβαίνει 50,000. Τὸ φρούριον εἶναι τοποθετημένον εἰς τὴν κορυφὴν ἀποτόμου βράχου, τοῦ ὁποίου τὸ κατὰ κάθετον ὕψος εἶναι σχεδὸν 250 πηχῶν. Ὁ Niebuhr μετὰ δυσκολίας ἀνέβη εἰς τὴν κορυφὴν, ὅπου εὗρηκε τεῖχος μὲ στρογγύλους πύργους ὠχυρωμένον, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἦσαν παλαιὰ τινα σιδηρὰ κανόνια καὶ ἀρχαῖα ὅπλα. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ὕδατος δεξαμεναί, μέρος μὲν λιθόκτιστοι, μέρος δὲ λελατομημέναι ἐκ τῆς πέτρας, καὶ βαθύ τι φρέαρ. Ἄν εἶχεν ὕδωρ καὶ ζωτροφίας, ἤθελεν εἶσθαι ἀκαταμάχητος ἡ φύσει ὀχυρὰ ἀκρόπολις αὕτη. Φαίνεται δὲ ὅτι ἐκτίσθη, ὥστε νὰ χρησιμεύῃ κάποτε μόνον ἐν καιρῷ ἀνάγκης. Τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Ἀσίας πολλάκις ὑπῆρξαν τὸ στάδιον τῆς μάχης εἰς ἀνταγωνιζομένας δυνάμεις· τόπος δὲ, ὁποῖος τὸ φρούριον τοῦτο, πιθανὸν ὅτι ἀνηγέρθη ὡς τὸ τελευταῖον καταφύγιον τῶν ἡττωμένων. Βάρβαροι πρῶτον ἐλεηλάτησαν τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ἔπειτα δὲ εἰς διάστημα διακοσίων ἐτῶν ἤρχον οἱ Πέρσαι. Οἱ διάδοχοι τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, συστήσαντες Ἑλληνικὰ βασίλεια, ἔδωκαν βαθμὸν τινα εἰρήνης εἰς τὴν χώραν ταύτην· τὰ δὲ ὀνόματα τῶν ἀρχαίων ἐπαρχιῶν τῆς, (οἷον Φρυγία, Γαλατία, Καππαδοκία, Κιλικία, Λυκία, Λυδία, Μυσία, Βιθυνία, Καρία, καὶ Παμφυλία), εἶναι οἰκειότερα εἰς ἡμᾶς παρ' αἱ μετέπειτα γενόμεναι διαίρεσεις. Ὑπὸ τὴν Ῥώμην, ἡ Μικρὰ Ἀσία ἐχαίρετο τὴν ἀνάπαυσιν, τὴν ὁποίαν ἡ σιδηρὰ χεὶρ τῆς αὐτοκρατορικῆς δυνάμεως ἐπέβαλεν εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς· ἀλλὰ τὸ ἐμπόριον καὶ αἱ βιωτικαὶ τέχναι ἤκμαζον μάλιστα εἰς τοῦτο τοῦ χρόνου τὸ διάστημα. Ἐπομένως κατὰ τὴν παρακμὴν τῆς Ῥωμαϊκῆς μεγαλειότητος ἠκολούθησεν ἡ ἐπιδρομὴ τῶν ἀνατολικῶν ἐθνῶν, καὶ τέλος οἱ Τοῦρκοι ἐγίναν οἱ κρατοῦντες. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας σύγκειται ἀπὸ διάφορα γένη. Ἡ ἑκτασις τοῦ παραλλίου καὶ ἡ προσέγγισις εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔκαμαν αὐτὴν νὰ ἐκλεχθῇ ὡς ἡ τοποθεσία Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν, αἵτινες μεγάλως ἤκμασαν, καὶ ἀφῆκας τὴν ἐπιβρόχην τῶν κατ' ὅλην τὴν παραθαλασσίαν τοῦ Αἰγαίου. Εἰς τὰς πόλεις εὐρίσκονται Τοῦρκοι, Ἕλληνες, Ἀρμένιοι, καὶ Ἑβραῖοι. Οἱ λοιποὶ τῶν κατοίκων ἐμποροῦν νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τὸ κυριώτερον εἰς νομαδικὴν κατάστασιν, καίτοι διάφοροι τὸν χαρακτῆρα καὶ τὰς ἐξεις. Ὁ φυσικὸς χαρακτῆρ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐξηγεῖ μέχρι τινὸς τὴν ὑπαρξίν ἑτερογενοῦς πληθυσμοῦ. Αἱ διάφοροι ἀποικίαι, καὶ οἱ κατὰ καιροὺς διαβάντες αὐτὴν ἡ μονίμως ἐπὶ τῶν χωμάτων αὐτῆς συστηθέντες δορικτήτορες, πολὺ συνεισέφεραν εἰς τὴν ποικιλίαν ταύτην· ἐνῶ, ἐξ ἄλλου μέρους, αἱ ἐπὶ

τῶν ὁρέων ὀχυροὶ τόποι ἔδωκαν σκέπην καὶ προστασίαν εἰς τινὰς τῶν κατοίκων, οἱ ὁποῖοι κατὰ συνέπειαν ἐφύλαξαν ἰδιαίτερα χαρακτηριστικά.

ΑΝΑΓΚΗ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΝ ΤΑΣ ΦΥΣΙΚΑΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ.

ΟΤΙ αἱ δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου καταλλήλως μὲν ἐξασκούμεναι βελτιοῦνται, ἀδρανεῖς δ' ἀφινόμεναι σχεδὸν ἀπονεκροῦνται καὶ καταντῶσιν ἀνωφέλητοι, γίνεται δῆλον ἐκ πολλῶν παραδειγμάτων. Ὁ εὕρισκόμενος εἰς θέσιν, ὅπου οἰαδήποτε δυνάμεις αὐτοῦ δραστηρίως ἐνασχολεῖται, παρατηρεῖ μετ' ὀλίγον ὅτι ἐκτείνεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, καὶ ὅτι ἀπαιτεῖ μεγαλητέραν εὐρυχωρίαν ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ περιστρέφεται, παρ' ἐνῶ ἦτον ἀγύμναστος καὶ ἀπαίδευτος. Οἱ κωφάλαοι πασίγνωστον ὅτι γενικῶς παρατηροῦσι μὲ ταχύτητα καὶ ἀκρίβειαν· ὁ τυφλὸς ἔχει μεγάλην ὀξυνοκοίαν, καὶ ἀφῆν διακριτικωτάτην, καθὼ ἡναγκασμένος ὢν συχνότερον νὰ ἐξασκῇ τὰ τῆς ἀκοῆς καὶ τῆς ἀφῆς αἰσθητήρια. Αἱ σωματικαὶ δυνάμεις ἐπιδέχονται βελτίωσιν ἐξίσου ὡς αἱ νοητικά. Τοῦτο δὲ μεγάλως συντείνει εἰς καλητέρευσιν καὶ τελειοποίησιν τῶν ὠφελίμων τεχνῶν· καὶ εἶναι ἡ ἀρχή, ἐξ ἧς πηγάζουν αἱ ὠφέλειαι τοῦ καταμερισμοῦ τῆς ἐργασίας, ὅστις παράγει πλοῦτον διὰ τῆς ἀποφυγῆς περιττοῦ κόπου—περιττοῦ, ἐπειδὴ ὅταν εἰς μόνος καταγίνεται εἰς πᾶν ὅ, τι ἀπαιτεῖται πρὸς τελείωσιν τεχνουργήματός τινος, προχωρεῖ πολὺ βραδύτερον παρ' ὅποταν ἐκ πολλῶν συνηνωμένων χειροτεχνῇ ἕκαστος μοναδικόν τι μέρος, καὶ οὕτως ἀποκτᾷ ἐμπειρίαν, ἥτις εὐκολύνει καὶ ταχύνει τὰς ἐργασίας του. Ἡ διὰ τῆς καλλιέργειας ἑκτασις τῶν νοητικῶν δυνάμεων παραλληλίζεται μὲ τὴν εἰς πολλὰ βιομηχανικὰ ἐπιτηδεύματα γεννωμένην αὔξησιν τοῦ σωματικοῦ συστήματος. Μυῶδεις βραχίονες διακρίνουσι τὸν κωπηλάτην, ἐνῶ διὰ τὴν ἀγυμνασίαν αἱ κνήμαι αὐτοῦ δὲν εἶναι ἀναλόγως ἀνεπτυγμέναι. Ὡς πρὸς δύο τῶν δυνάμεων, τὴν ὄρασιν καὶ τὴν ἀκοήν, ἐμπορεῖ τις νὰ στοχάζεται ὅτι ὁ ἀνθρώπου οὔτε μᾶλλον οὔτε ἥττον δύναται νὰ πράττῃ παρὰ νὰ βλέπῃ καὶ ν' ἀκούῃ, καὶ ὅτι αἱ δυνάμεις αὗται, ἀκουσίως γυμναζόμεναι, δὲν ἐπιδέχονται βελτίωσιν. Ἀλλὰ πόσον κατωτέρα ἡ ἀπόλαυσις τῶν ὀκνηρῶς θεωρούντων ἀντικείμενα τὰ πλεόν περισπούδαστα χωρὶς νὰ λαμβάνωσιν ἐκ τῆς θεωρίας νοητικὴν τινα τέρψιν, παραβαλλομένη μὲ τὴν πληθύν τῶν διαλογισμῶν, ὅσους τὰ αὐτὰ ἀντικείμενα γεννῶσιν εἰς τὸ καλλιεργημένον πνεῦμα! Ὁ μὲν λαμβάνει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ καὶ τῆς ποικιλίας τῶν ἡχῶν τὴν μεγαλητέραν ἡδονήν, ὁ δὲ μόλις αἰσθάνεται τὴν ἁρμονίαν καὶ τὸ κάλλος τῶν. Ἡ ἀμέλεια οἰασδήποτε δυνάμεως ἐπιφέρει τὴν ἰδίαν τῆς ποινὴν· καὶ τῶντι δυσκόλως ἐμπορεῖ τις νὰ παιδευθῇ βαρύτερον. Οὐχὶ μόνον ξένος διαλέκτους, ἀλλὰ καὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ μητρικὴν γλῶσσαν συμβαίνει νὰ λησμονήσῃ τις, ἂν πολλοὺς χρόνους τὴν παραμελήσῃ· τοῦτο δὲ παράδειγμα μεταξὺ

πολλῶν ἄλλων εἶναι καὶ τὸ ἐπόμενονον, τὸ ὁποῖον μεταφράζομεν ἀπὸ τὴν διὰ τὸ 1838 Ἑπετηρίδα τῆς ἐν Ἀουστραλίας Ὁβάρτουπόλεως.

Ὁ Γυλιέλμος Β — ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν περὶ τὸ 1780, καὶ διήγαγε τὸ πρῶτον μέρος τῆς ζωῆς αὐτοῦ εἰς τὸ στράτευμα· ἔπειτα δὲ, ὡς κλεπταποδόχος ἐξελεγχθεὶς, κατεδικάσθη νὰ μεταφερθῇ εἰς τὴν Ἀουστραλίαν, ὅπου νὰ μείνῃ διὰ βίου. Τὸ 1802 ἐφθασε μετ' ἄλλων πολλῶν συγκαταδίκων εἰς τὸ ἀποικιακὸν κατὰστημα τὸ λεγόμενον Λιμὴν Φιλίππου, καὶ διωρίσθη νὰ ἐργάζεται ὡς κτίστης εἰς οἰκοδομὴν τινα τῆς κυβερνήσεως. Ὀλίγον ὁμως καιρὸν πρὶν ἐγκαταλειφθῇ τὸ εἰρημένον κατὰστημα, ἐδραπέτευσεν μετὰ δύο ἄλλων, καὶ τίποτε δὲν ἤκούσθη ποτὲ περὶ αὐτοῦ μέχρι τῆς νεωστὶ γενομένης νέας κατοικίσεως εἰς τὸν Φιλίππου Λιμένα. Οἱ τρεῖς δραπεταὶ μεγάλως ὑπέφερον κατὰ πρῶτον ἀπὸ ἔνδειαν τῶν ἀναγκαίων, κοχλίας μόνον καὶ μύδια τρώγοντες, τὰ ὁποῖα εὕρισκον ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ· ἐξήτουν δὲ νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀουστραλίας Σίδνεϊαν, ἀλλ' ἠγνόουν τὸν δρόμον. Τόσον ἀμαθὴς ἦτον εἰς ἐξ αὐτῶν, ὥστε μὲ τὴν ιδέαν ὅτι ἂν ἐπορεύετο πρὸς δυσμὰς ἤθελε φθάσιν εἰς τὴν Κίνα, διεχωρίσθη ἀπὸ τοὺς λοιποὺς δύο. Καὶ ὁ ἄλλος συνοδοιπόρος ἀφῆκε τὸν Β — μετὰ τινὰς ἡμέρας, ἀποφασίσας νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ κατὰστημα. Πιθανὸν δὲ ὅτι ἀμόφτεροι οὗτοι ἐφρονεύθησαν ὑπὸ τῶν ἐντοπίων ἢ ἐχάθησαν ἀπὸ τὴν πεῖναν. Ὁ Β —, ἀφοῦ περιεπλανήθη ἐβδομάδας τινας ἐν μεγίστῃ ταλαιπωρίᾳ, ἐπεθύμησε νὰ παραδοθῇ, ἀλλὰ τὸ ἀποικιακὸν κατὰστημα εἶχε διαλυθῇ· μετὰ δώδεκα δὲ περίπου μῆνας ἡνώθη τελευταῖον μὲ φιλικούς τινας αὐτόχθονας, μεθ' ὧν καὶ φαίνεται ὅτι συνέζησεν ἕκτοτε μέχρι τῆς 12ης Ἰουλίου 1835, καθ' ἣν ἡμέραν ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς του.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας του, — διάστημα τριάκοντα τριῶν ἐτῶν, — ποτὲ δὲν εἶδε λευκὸν ἄνθρωπον, ἐκτὸς ἅπαξ πρὸ τριῶν χρόνων, ὁπότε λέγει ὅτι πλοιαρίον τι ἐμβῆκεν εἰς τὸν λιμένα· ὅτι τινὲς τῶν ναυτῶν ἐκβῆκαν εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ ἔθαψαν ἕνα τῶν συντρόφων των· ὅτι ὑπῆγε πρὸς αὐτοὺς ἐνῶ ἀπώθουν τὸ πλοιαρίον, μὲ σκοπὸν νὰ τοὺς συνοδεύσῃ· ἀλλὰ δὲν τὸν περιεργάσθησαν. Ὑποθέτει ὅτι τὸν ἐξέλαβον ὡς ἐντόπιον, ἐπειδὴ ἦτον ἐνδεδυμένος μὲ δέρματα, ἐκράτει λόγχας, κλπ., καὶ δὲν ἠμπόρει νὰ λαλήσῃ τὴν μητρικὴν αὐτοῦ γλῶσσαν.

Οἱ νέοι τοῦ σύντροφου ἐφρόντισαν νὰ τὸν νυμφεύωσιν· ἀλλ' ἡ σύζυγος παρήτησεν αὐτὸν, καὶ ὑπῆγε μετ' ἄλλου· διὰ τὴν ἀπιστίαν ὁμως ταύτην ἔχασεν τὴν ζωὴν καὶ αὕτη καὶ ὁ ἐραστής. Ὁ Β — λέγει ὅτι δὲν ἔχει τέκνα, νόμιμα ἢ ἄνομα. Ἐκτοτε ὁμως ἐδειξε νεάνιδα, ὅχι τόσον μέλαιναν ὅσον αἱ λοιπαί, τὴν ὁποίαν ὀνομάζει θυγατέρα του.

Τι ἀπατεῖται πρὸς εὐδαιμονίαν; — Σῶμα υγιές, καὶ πνεῦμα εὐχαριστημένον.

ΠΕΡΙ ΨΕΥΔΟΥΣ.

ΠΟΙΟΣ δὲν βδελύσσεται τὸν ψεύστην; Καὶ πόθεν προέρχεται οὗτος ὁ βδελυγμός; Ἡ αἰτία εἶναι πρόδηλος. Ὁ ψεύστης εἶναι γνήσιον τέκνον τοῦ διαβόλου, περὶ τοῦ ὁποίου τὸ Εὐαγγέλιον διαβεβαιώνει ὅτι ἀπαρχῆς ἦτο ψεύστης, καὶ δὲν ἔμενεν εἰς τὴν ἀλήθειαν. Εἶναι δὲ οὐχὶ μόνον ψεύστης, ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ τοῦ ψεύδους. Ἀπὸ τὰς ἀναριθμήτους μυριάδας τῶν ψευδολογῶν, ὅσαι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἐλέχθησαν, τὴν πρώτην εἶπεν ὁ διάβολος εἰς τὴν Εὐὰν εἰς τὸν κήπον τῆς Ἑδέμ. Πόσα ἑκατομμύρια τῶν κατοίκων τοῦ κόσμου τοῦτου ἔμαθον τὴν χαμερπῇ καὶ διαβολικῇ τέχνῃ τοῦ ψεύδεσθαι ἀπὸ τὸν πατέρα τοῦ ψεύδους!

Ὁ προφήτης Ἡσαΐας παρεπονεῖτο ὅτι ἐν καιρῷ αὐτοῦ ἡ ἀλήθεια εἶχε πέσειν εἰς τὰς ὁδοὺς. Δὲν ἔπεσε καὶ εἰς τὰς ἡμετέρας ὁδοὺς καὶ ἀγορὰς καὶ σχολεῖα, καὶ εἰς τὰς οἰκογενεῖας ἡμῶν προσέτι; Διδάσκουν οἱ γονεῖς τὰ τέκνα των νὰ λαλῶσι πάντοτε τὴν ἀλήθειαν εἰς τὰ μικρὰ ὡς καὶ εἰς τὰ μεγάλα; Δὲν ἀληθεύει ὅτι γονεῖς τινὲς, πρὸ πολλοῦ διδαγμένοι αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ψεύδους, διδάσκουσι μὲ τὴν δύναμιν τοῦ παραδείγματος καὶ τὰ ἰδιά των τέκνα νὰ ψευδολογῶσιν; Ἀλλὰ τί φρικτότερον παρὰ ν' ἀκούῃ τις ψεύδῃ ἀπὸ τὰ χεῖλη ἀνθρώπου, ἐπαγγελλομένου ὅτι εἶναι μαθητῆς Ἐκκεῖνου ὅστις εἶναι ἡ Ἀλήθεια;

Λέγεται ὅτι ἐπρότεινάν ποτε εἰς τὸν βασιλέα Θεοδώριχον οἱ αὐλικοὶ του νὰ ἐξευτελίσῃ τὸ νόμισμα τῆς βασιλείας του. Ἀλλὰ γενναίως τοὺς ἀπεκρίθη, τίποτε φέρον τὴν εἰκόνα μου δὲν θέλει ποτὲ ψευσθῇ. Τὸ νόμισμα ἦτον ἐντετυπωμένον μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ βασιλέως, καὶ δὲν ἤθελε νὰ συγχωρήσῃ νὰ κυκλοφορῇ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ εἴτε μεταξὺ τῶν ἰδίων του ὑπηκόων εἴτε μεταξὺ ξένων, ψευδομένη ἐνῶ μετέβαινεν ἀπὸ χεῖρα εἰς χεῖρα.

Ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθη ἐν ἀρχῇ κατ' εἰκόνα Θεοῦ. Ὁ ἐνδοξος καὶ ἅγιος Θεὸς ἐνετύπωσε τὴν εἰκόνα ἑαυτοῦ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ θέλει τάχα συγχωρήσιν νὰ ψευδῇται ἀτιμωρητὴ ἡ εἰκὼν αὕτη; Πόσον εὐδαίμων ἤθελεν εἶσθαι ὁ κόσμος οὗτος, ἂν ἡ εἰκὼν αὕτη τοῦ Θεοῦ, τοῦ παγκοσμίου βασιλέως, ποτὲ δὲν ἐψεύδετο!

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πάντοτε καλῆτέρα τῆς ψευδολογίας. Τὸ ψεῦδος εἰς οὐδὲν ἐπὶ τέλους χρησιμεύει. Ἄν οἱ ἄνθρωποι ἐλάλουν πάντοτε τὴν ἀλήθειαν καὶ οὐδὲν εἰμὴ τὴν ἀλήθειαν, πόσον εὐκόλως ἠμπόρουν νὰ ἐνεργῶνται ὅλαι αἱ βιωτικαὶ ὑποθέσεις; πόσος καιρὸς, ματαίως τῶρα χανόμενος εἰς τὰς συναλλαγὰς, ἤθελε κερδαίνεσθαι, καὶ πόσα δεινὰ, ὁ καρπὸς καὶ ἡ ἀνταμοιβὴ τῆς ψευδολογίας, ἤθελον ἀποφεύγεσθαι!

Ἡ ὀργὴ καὶ ἡ κατὰρα τοῦ Θεοῦ ἔπεσον ἀμέσως ἐπὶ τοῦ πρώτου ψεύστου εἰς τὴν Ἑδέμ. Ὁ Ἀνανίας καὶ ἡ Σαπφείρα ἐθανατώθησαν ἐν ἀκαρεῖ διὰ τὴν ψευδολογίαν των, καὶ τὸ Εὐαγγέλιον μᾶς βεβαιώνει ὅτι πάντες οἱ ψεύσται, καὶ ἂν δὲν τιμωρηθῶσιν εἰς τὸν κόσμον